

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. gegužės 4 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Andžej Maciejevski ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2022 m. balandžio 26 d. paduotu **sinteresuoto asmens Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo 2022 m. kovo 1 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Sinteresuotas asmuo Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2022 m. kovo 1 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal R. P. pareikšimą dėl juridinio fakto nustatymo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Sinteresuotas asmuo kasaciniame skunde nurodo, kad teismai nesivadovavo Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą ir jį lydinčius teisės aktus atitinkančiais nuosavybės teisės patvirtinančiais dokumentais, kurie patvirtina kad buvęs ginčo žemės sklypo savininkas K. P. nenaudojo žemės kitai (karinei) paskirčiai. Remdamiesi vien tik prielaidomis ir netiesioginiais įrodymais, teismai nustatė ginčijamą juridinį faktą. Teismų padarytos išvados yra nemotyvuotos, prieštarauja byloje esantiems tiesioginiams įrodymams, nuosavybės teisės patvirtinantiems dokumentams ir protingumo principui, todėl teismai nevisapusiškai ir neobjektyviai išnagrinėjo bylą. Sinteresuoto asmens teigimu, teismui palikus galioti juridinę reikšmę turintį faktą, kad buvusio savininko iki nacionalizacijos nuosavybės teise valdyta 13,3181 ha žemė, į kurią nuosavybės teisės neatkurtos, buvo naudojama kitai (karinei) paskirčiai, tektų neproporcingai didelę finansinę našta valstybei.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad bylą nagrinėję teismai pažeidė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos kasaciniame skunde įvardytais klausimais, ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Atrankos kolegija taip pat atkreipia dėmesį, kad [CPK 83 straipsnio](#) 1 dalies 5 punkte nurodyti subjektai atleidžiami nuo žyminio mokesčio už pareikšiamą ieškinį ar paduodamą pareikšimą, kai kreipiantis į teismą siekiama apginti viešąjį, valstybės arba savivaldybės interesą. Įstatyme nurodyti subjektai atleidžiami nuo žyminio mokesčio mokėjimo tuo atveju, kai jie veikia kaip ieškovai ar pareiškėjai, t. y. inicijuoja civilinės bylos iškėlimą. Atleidimo nuo žyminio mokesčio mokėjimo institutas taip pat taikomas ir tokiu atveju, kai byloje atsakovu patrauktas prokuroras, valstybė ar savivaldybė (ar atitinkama jų institucija) pareiškia priešieškinį, kuriuo siekiama apginti viešąjį, valstybės arba savivaldybės interesą, t. y. pateikdami priešieškinį šie subjektai nuo žyminio mokesčio mokėjimo atleidžiami [CPK 83 straipsnio](#) 1 dalies 5 punkto pagrindu ([CPK 143 straipsnio](#) 3 dalis). [CPK 83 straipsnio](#) 1 dalies 5 punkte nurodyti subjektai, kurie viešojo, valstybės arba savivaldybės intereso gynimo pagrindu buvo atleisti nuo žyminio mokesčio mokėjimo už ieškinius, pareikšimus ir priešieškinius, atleidžiami nuo žyminio mokesčio mokėjimo ir už kasacinius skundus, tačiau tik tais atvejais, kai jie kasacine tvarka skundžia teismo procesinį sprendimą dėl jų pareikšto ieškinio, pareiškimo ar priešieškinio išsprendimo ([CPK 83 straipsnio](#) 1 dalies 5 punktas, 2 dalis). Jeigu prokuroras, valstybė, savivaldybė (ar atitinkama jų institucija) byloje yra atsakovu, nepareikšusiu priešpriešinių reikalavimų, tai skųsdami teismo procesinį sprendimą šie subjektai turi mokėti žyminį mokesť bendrais pagrindais. Šiuo atveju sinteresuotas asmuo Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos kasacine tvarka skundžia teismo procesinį sprendimą dėl pareikšto pareikšto pareiškimo išsprendimo, todėl turėjo sumokėti žyminį mokesť bendrais pagrindais, tačiau jo nesumokėjo ([CPK 80 straipsnio](#) 1 dalies 9 punktas). Atsisakant priimti kasacinį skundą, terminas šiam trūkumui pašalinti nenustatytinas.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 3 dalies reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, prašymas dėl skundžiamo teismo procesinio sprendimo vykdymo sustabdymo nesprenžiamas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4, 5 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Nepriimtas kasacinis skundas grąžinamas jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Gražina Davidonienė

Andžej Maciejewski

Algirdas Taminskas